

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ ๔ ได้ผลสรุปดังนี้

๑. ในค่านิยมหลังความเป็นอยู่ของเด็กโดยทั่วไป เด็กกระทำผิดในสถานศึกษา ส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะค่อนข้างยากจน และเป็นเด็กมาจากครอบครัวมีปัญหา กล่าวคือ บิดามารดาของเด็กมิได้อยู่ในครอบครัวโดยพร้อมหน้า (๕๓%) คืออาจจะถึงแก่กรรมหรืออาจจะแยกกันอยู่ซึ่งก็มักจะแต่งงานใหม่ เด็กจึงต้องอยู่กับบิดาเลี้ยงหรือมารดาเลี้ยง เมื่อมีปัญหาในครอบครัว เด็กบางคนก็อาจจะแยกไปอยู่กับบ้าน บางคนหนีออกจากบ้านไปอาศัยเพื่อนหรือเร่ร่อนไปมา เด็กเหล่านี้มักจะมีการศึกษาต่ำ อันเนื่องจากหนีโรงเรียน หรือไม่มีทุนจะเรียนหนังสือ ในสถานศึกษา ยังมีเด็กที่มีการศึกษาไม่เกิน ป. ๗ อยู่ ๗๘ เปอร์เซ็นต์ ในจำนวนนี้เป็นเด็กที่มีการศึกษาอยู่ในระหว่างต่ำกว่า ป. ๑ - ป. ๔ ถึง ๕๑.๕ เปอร์เซ็นต์ เด็กที่ไม่ได้เรียนหนังสือและไม่ได้ประกอบอาชีพสุจริตอันใดมีถึง ๕๓ เปอร์เซ็นต์ เมื่อเด็กไม่มีงานสุจริตทำ เด็กก็หันไปประกอบมิจนาชีพ เช่นฉิ่งฉ่องราว จี๋ ปล้น เสพและจำหน่ายยาเสพติด เป็นต้น

๒. ในค่านิยมเพื่อนในสถานศึกษา กลุ่มเพื่อนมีความสำคัญต่อเด็กในสถานศึกษา เป็นอย่างมาก กลุ่มเพื่อนสนิทของเด็กจะประกอบไปด้วยเด็กตั้งแต่ ๒ - ๑๐ คน สาเหตุที่สำคัญที่ทำให้เด็กรวมกลุ่มกัน คือการใช้ชีวิตร่วมกันในหอเดียวกัน และมาจากละแวกบ้านเดิมแห่งเดียวกัน ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วมีสัดส่วนถึง ๖๗.๕ เปอร์เซ็นต์

ผู้วิจัยใช้ตัวแปร ๒ ตัว คือการมีญาติมาเยี่ยม และลักษณะการต้องโทษ มาหาความสัมพันธ์กับการมีกลุ่มเพื่อนสนิทหรือไม่ และก็พบว่า

๒.๑ ลักษณะการต้องโทษเป็นครั้งแรก หรือลักษณะการเคยต้องโทษมาก่อน
ไม่ได้ก่อให้เกิดความแตกต่างกันในการมีหรือไม่มีกลุ่มเพื่อน คือมีสัดส่วนต่างกันเพียง ๔
เปอร์เซ็นต์

๒.๒ การมีญาติมาเยี่ยมสม่ำเสมอหรือไม่ ไม่ได้เป็นเครื่องกำหนดการมีหรือ
ไม่มีกลุ่มเพื่อน เพราะสัดส่วนที่แตกต่างกันมีเพียง ๒ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น จึงไม่สนับสนุน
สมมติฐานที่ ๑ ที่ว่า "เด็กที่มีญาติมาเยี่ยมสม่ำเสมอจะมีกลุ่มเพื่อน แต่เด็กที่ญาติมาเยี่ยม
ไม่สม่ำเสมอจะไม่ค่อยมีกลุ่มเพื่อน"

๒.๓ ลักษณะกระทำผิด ไม่ว่าจะเป็นการทำผิดร่วมกับคนอื่นกระทำผิดคน
เดียว หรือปฏิเสธว่ากระทำผิด ไม่ได้ก่อให้เกิดความแตกต่างในการมีหรือไม่มีกลุ่มเพื่อน
แต่อย่างใด

๓. ในด้านความสัมพันธ์ผูกพันต่อกลุ่ม ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ตัวแปรอิสระ
เรื่องการมีญาติเยี่ยม ระยะเวลาที่อยู่มาแล้วในสถานฝึกฯ ระยะเวลาที่ต้องอยู่ต่อไป
ในสถานฝึกฯ ลักษณะการต้องโทษและลักษณะการกระทำผิดมาใช้หาความสัมพันธ์กับ
ความสัมพันธ์ต่อกลุ่ม ผลปรากฏว่า

๓.๑ การมีญาติมาเยี่ยมไม่มีความสัมพันธ์ต่อความสัมพันธ์ต่อกลุ่มเพื่อนใน
เชิงสถิติ จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ ๑ ที่ว่า "เด็กที่มีญาติมาเยี่ยมไม่สม่ำเสมอจะมี
ความสัมพันธ์ต่อกลุ่มเพื่อนมากกว่าเด็กที่ญาติมาเยี่ยมสม่ำเสมอ"

๓.๒ ระยะเวลาที่อยู่มาแล้วนานพอสมควร คือ กว่า ๖ เดือนถึง ๑ ปี
เด็กจะมีความผูกพันต่อกลุ่มเพื่อนมากกว่าเด็กที่เพิ่งเข้ามาคือ ๑ ถึง ๖ เดือน และ
เด็กที่อยู่มานานมากคือกว่า ๑ ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นการสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ ๓ ที่ว่า
"ระยะเวลาที่อยู่ในสถานฝึกฯ นานพอสมควร จะทำให้เด็กมีความผูกพันต่อกลุ่ม
มากกว่าระยะเวลาที่อยู่ไม่นาน และที่อยู่มานานมาก"

เมื่อนำตัวแปรเรื่องกำหนดเวลาที่ต้องโทษมาเป็นตัวควบคุมจะพบว่าตัวแปร
คุณไม่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ดังกล่าว ยกเว้นกรณีเด็กที่มีกำหนดโทษกว่า ๒ ปีขึ้นไป
เท่านั้น

๓.๓ ระยะเวลาที่ต้องอยู่ต่อไปในสถานฝึกฯ มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อกลุ่ม
ในลักษณะเช่นเดียวกัน กล่าวคือ เด็กที่ต้องอยู่ต่อไปในสถานฝึกฯ อีกไม่นาน คือ ๑ ถึง ๒ เดือน
และที่ต้องอยู่ต่อไปอีกนานมากกว่า ๑ ปีขึ้นไป จะมีสัดส่วนของผู้ที่มีความผูกพันมากกว่ากรณี
เด็กที่ต้องอยู่ต่อไปอีกนานพอสมควร คือกว่า ๒ เดือน ถึง ๑ ปี

เมื่อนำตัวแปรเรื่องกำหนดเวลาการต้องโทษมาเป็นตัวควบคุม จะพบว่าตัวแปรคุม
ไม่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ข้างต้น ยกเว้นกรณีเด็กที่มีกำหนดโทษกว่า ๒ ปีขึ้นไปเท่านั้น

๓.๔ ลักษณะการต้องโทษ เป็นครั้งแรกหรือเคยต้องโทษมาก่อน มีความ
สัมพันธ์กับความผูกพันต่อกลุ่มเพื่อน เพราะสัดส่วนความแตกต่างมีถึง ๓๒.๑ เปอร์เซ็นต์

๓.๕ ลักษณะการกระทำผิดไม่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อกลุ่ม

๔. เด็กในสถานฝึกฯ นอกจากจะมีเพื่อนสนิทกลุ่มเล็กของตนแล้ว (มีเด็กเพียง
๕% ที่ไม่มีกลุ่มเพื่อน) เด็กส่วนมากยังต้องสังกัดบาง ซึ่งประกอบด้วยเด็กอื่น ๆ ที่มาจาก
ละแวกบ้านภายนอกในเขตเดียวกับตน บุคคลที่เป็นผู้นำ และก่อให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ
ในบาง คือหัวหน้าบาง ซึ่งเป็นคนที่เด็กเลือกขึ้นมาอันเนื่องจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น
อยู่มานาน เข้ามาในสถานฝึกฯ หลายรอบ และมีความสามารถเฉพาะตัวหลายอย่าง
แต่ก็มีเด็กประมาณ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ที่ไม่ยอมรับหัวหน้าบาง ทั้งนี้เพราะตนเองก็อยู่ใน
สถานฝึกฯ นานาน และมีความสามารถเฉพาะตัวหลายอย่างเช่นกัน

๕. ในด้านการถ่ายทอดเทคนิควิธีการกระทำผิดชนิดต่าง ๆ เด็กใน
สถานฝึกฯ จะมีการเล่าสู่ประสบการณ์ และเรื่องราวการกระทำผิดตลอดจน
เทคนิควิธีการกระทำผิดต่าง ๆ ให้เพื่อนฟัง และบางอย่างก็มีการทำให้ดู

ผู้วิจัยพบว่าเด็กที่มีความคิดจะเปลี่ยนแปลงความรู้ใหม่ในการกระทำผิด
ตลอดจนเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่เพื่อนเล่า เป็นสัดส่วนพอ ๆ กันกับเด็กที่ไม่คิดจะ

เลียนแบบ และในบรรดาผู้ที่ไม่คิดจะเลียนแบบนั้น เป็นเพราะต้องการกลับตัวเป็นคนดีมีเพียง ๓๑.๕ เปอร์เซ็นต์

เป็นที่น่าสังเกตว่า เด็กที่คิดจะเลียนแบบเหล่านี้ เมื่อได้รับการปลดปล่อยจากสถานฝึกฯ ไปแล้ว หากเขาเกิดความจำเป็นในการยังชีพ ก็อาจจะตัดสินใจกระทำความผิด โดยเขาจะมีความรู้ประสบการณ์ และความชำนาญเพิ่มขึ้น

ผู้วิจัยศึกษาหาความแตกต่างระหว่าง เด็กที่คิดจะเลียนแบบและเด็กที่ไม่คิดจะเลียนแบบ โดยใช้ตัวแปร ๕ ตัว ได้ผลดังนี้คือ

๕.๑ วิเคราะห์โดยใช้ตัวแปร เรื่องอาชีพของเด็กเป็นตัวแปรอิสระ พบว่า เด็กที่กำลังประกอบอาชีพอยู่ มีสัดส่วนของความคิดที่จะเลียนแบบมากที่สุดคือ ๕๖.๕ เปอร์เซ็นต์ แต่สัดส่วนนี้ไม่แตกต่างจากสัดส่วนที่พบในหมู่เด็กที่ไม่ใช่นักเรียน และไม่ประกอบอาชีพ ส่วนเด็กที่เป็นนักเรียนและช่วยผู้ปกครองทางบ้าน มีสัดส่วนของผู้ที่อยากกลับตัวเป็นคนดีมากที่สุดถึง ๔๒.๘ เปอร์เซ็นต์

๕.๒ วิเคราะห์โดยใช้ตัวแปร ฐานความคิดของเด็กเป็นตัวแปรอิสระ จึงพบว่า ความคิดที่จะเลียนแบบของเด็กที่มีฐานความคิดชนิดต่าง ๆ ไม่มีความแตกต่างกันแต่อย่างใด

๕.๓ วิเคราะห์โดยใช้ตัวแปร อิสระ การต้องโทษ ได้พบว่าตัวแปร การต้องโทษ และความคิดที่จะเลียนแบบไม่มีความสัมพันธ์กันแต่อย่างใด

๕.๔ วิเคราะห์โดยใช้ตัวแปร อิสระ การมีเพื่อนสนิทข้างนอก พบว่าเด็กที่มีเพื่อนสนิทข้างนอกที่กระทำความผิด และที่ไม่ได้กระทำความผิดมีความคิดเลียนแบบ ในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก แต่เด็กที่มีเพื่อนข้างนอกที่กระทำความผิดจะมีสัดส่วนของความคิดที่จะเลียนแบบแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

๕.๕ วิเคราะห์โดยใช้ตัวแปร อิสระ เรื่องระยะเวลาที่อยู่มาแล้ว ในสถานฝึกฯ ได้พบว่า ในเรื่องความคิดเลียนแบบ ตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันแต่อย่างใด

๕.๖ วิเคราะห์โดยใช้ตัวแปรอิสระลักษณะการกระทำผิด ได้พบว่า เด็กที่ปฏิเสธว่าไม่ได้กระทำผิดมีสัดส่วนของความคิดที่จะเลียนแบบค่ากว่าเด็กที่กระทำผิดร่วมกับคนอื่น และเด็กที่กระทำผิดคนเดียว และในขณะที่เดียวกันก็มี สัดส่วนของความคิดไม่อยากจะเลียนแบบ เพราะอยากกลับตัวมากกว่าเด็ก ๒ ประเภทแรก

๖. ในเรื่องทัศนคติที่เด็กจะมีต่อเพื่อน เมื่อพ้นโทษออกจากสถานฝึกฯ ไปแล้ว ผู้วิจัยพบว่า เด็กจะมีความสนทนากลมเกลียวรักใคร่ต่อเพื่อนมาก เมื่อครั้งยังอยู่รวมกันในสถานฝึกฯ และเมื่อออกจากสถานฝึกฯไปแล้ว สัดส่วนของเด็กที่ต้องการจะพบเพื่อนที่รู้จักจากสถานฝึกฯ มีถึง ๘๗ เปอร์เซ็นต์ และความอยากพบเพื่อนในระดับที่จะไปมาหาสู่และอาจรวมกลุ่มกันมี ๘๓.๗ เปอร์เซ็นต์

ผู้วิจัยได้ผลการวิเคราะห์ต่ออีกว่า เพื่อนที่เด็กคิดว่าดีต่อตัวเขามีอยู่ทีละแคว้นเกินมากกว่าในสถานฝึกฯ ๒๗.๕ เปอร์เซ็นต์ และที่เด็กคิดว่าเพื่อนที่ดีต่อเขามีอยู่แต่ทีละแคว้นเท่านั้น ๒๓.๕ เปอร์เซ็นต์ รวมแล้ว ๕๑.๐ เปอร์เซ็นต์ จึงเป็นสิ่งที่น่าคาดหมายได้ว่า เมื่อเด็กกลับไปหาเพื่อนกลุ่มเก่า ซึ่งยังคงประกอบ มีอาชีพอยู่ เด็กก็มีความโน้มเอียงที่จะกระทำผิดได้อีก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พวกที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ วิธีการในการกระทำผิด ตลอดจนรูทาง แหล่งประกอบอาชีพไม่สุจริตจากเพื่อนที่ชานาญ และมีประสบการณ์ในการกระทำ ความผิดมากกว่าในสถานฝึกฯมาแล้ว เด็กเหล่านั้นก็ยิ่งมีความโน้มเอียงที่จะประกอบ อาชีพไม่สุจริต หรืออาจจะประกอบอาชญากรรมต่อไปในภายหน้า

ผู้วิจัยไม่อาจสรุปได้ว่า เด็กส่วนมากเมื่อออกจากสถานฝึกฯ แล้วจะมี อาชีพในทางที่ไม่สุจริตต่อไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสังคมและสภาวะแวดล้อมของเด็ก แต่ละคนที่จะอาจจะทำให้เด็กกลับประพฤติดี หรืออาจจะชักจูงให้เด็กหันเหไปในทาง ที่ผิดได้

ผู้วิจัยจำกัดการศึกษาเพียงประชากรตัวอย่าง ๒๐๐ คน ในสถานฝึกและอบรม และมีได้ทำการติดตามผลถึงพฤติกรรมของเด็กที่ออกจากสถานฝึกไปแล้ว ดังนั้น สิ่งที่ผู้วิจัยได้จากข้อมูลเพียงเท่านั้น ก็พอจะให้ข้อสังเกตอย่างคร่าว ๆ ว่า เด็กส่วนมากได้ถ่ายทอดและ เรียนรู้วิธีการประกอบอาชีพไม่สุจริต ให้แก่กันและกัน หากเมื่อใดที่เด็กเหล่านี้เกิดความยากลำบากในการหาเลี้ยงชีพ เด็กก็อาจจะนำวิธีการที่เรียนรู้จากเพื่อนในสถานฝึกมาใช้ และแนวโน้มการประกอบอาชีพกรรมประเภทต่าง ๆ และสถิติจำนวนเด็กในคดีต่าง ๆ ก็คงจะมีเปอร์เซ็นต์เพิ่มมากขึ้นอย่างแน่นอน

กล่าวโดยสรุปแล้ว การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อที่จะศึกษาลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มเพื่อนของเด็กกระทำผิดในสถานฝึกและอบรมบ้านกรงูณา โดยมีได้ศึกษาเปรียบเทียบกับสถานฝึกอบรมแห่งอื่นใด จึงเป็นการศึกษาเฉพาะกรณี ฉะนั้นผู้วิจัยจึงประสงค์จะเสนอแนะให้ผู้ศึกษาคือ ศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มเพื่อนเด็กกระทำผิดที่อยู่ในสถานฝึกอบรมกับกลุ่มเพื่อนภายนอกที่ไม่ได้กระทำผิดมีความแตกต่างในเรื่องความสัมพันธ์และความผูกพันระหว่างกันอย่างไรบ้าง

๒. ศึกษาติดตามผล เด็กและ เยาวชนที่ได้รับการปลดปล่อยออกไปแล้ว ว่ามีการกลับไปรวมกลุ่มกับเพื่อนที่เด็กเคยสนิทสนม เมื่ออยู่ในสถานฝึกหรือไม่ มีการติดต่อไปมาหาสู่กันบ่อย ๆ หรือไม่ หากมีการติดต่อกันใครร่วมมือกันประกอบมิจนาชีพอย่างไรหรือไม่

๓. ศึกษาติดตามผลว่าเด็กที่กลับไปหากกลุ่มเพื่อนเก่าที่เคยร่วมกระทำผิดมาด้วยกันและเคยสนิทสนมกันมาตั้งแต่ครั้งยังไม่ได้เข้ามาอยู่ในบ้านกรงูณา จะมีการร่วมกันกระทำผิดหรือประกอบมิจนาชีพเหมือนเดิมอีกหรือไม่

๔. ถ้ามีทุนและเวลาพอ ผู้วิจัยอื่นอาจจะทำการศึกษาเปรียบเทียบเด็กในสถานฝึกอบรมทุกแห่งที่มีในประเทศไทย เพื่อศึกษากลุ่มเพื่อนของเด็กในสถานฝึกต่าง ๆ กันจะมีส่วนเหมือนหรือไม่เหมือนกันอย่างไรบ้าง ถ้ามีส่วนไม่เหมือนจะเนื่องด้วยปัจจัยอะไร

๕. ความสัมพันธ์ของเด็กที่มีต่อเจ้าหน้าที่และครูฝึกในสถานฝึกฯ เป็นอย่างไร เมื่อมีปัญหาเด็กมักจะปรึกษาครูและเจ้าหน้าที่สถานฝึกฯ หรือปรึกษาเพื่อนกันเอง เมื่อเด็กอยู่ในสถานฝึกฯ มานานเท่าใดเด็กจึงจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติและแนวความคิดของคนที่มีมาแต่เดิม คือเปลี่ยนจากการพึ่งพาอาศัยเพื่อนฝูง มาเป็นเคารพเชื่อฟังครูฝึกและเจ้าหน้าที่ของสถานฝึกฯ และปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสถานฝึกฯ

๖. ศึกษาโดยใช้กลุ่มประชากรตัวอย่างของผู้วิจัยติดตามผลดูว่าเด็กที่ได้รับการปลดปล่อยออกจากสถานฝึกฯ อบรมบ้านกรุณาไปแล้ว มีจำนวนเด็กเท่าใดที่กระทำผิดและถูกส่งเข้ามาในสถานฝึกฯ อบรมอีก และจำนวนเด็กเท่าใดที่กระทำผิดและถูกส่งไปเรือนจำ เพราะมีอายุเกินกว่าที่จะส่งมารับการฝึกอบรมได้ (คือเกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์) ทั้งนี้เพื่อจะหาข้อสรุปที่มีหลักฐานยืนยันได้ว่า งานฝึกอบรมความรู้ วิชาชีพและศีลธรรม จริยธรรมแก่เด็กกระทำผิดที่รัฐบาลต้องเสียเงินปีละหลายสิบล้านบาทนั้น ได้ผลสมดังเป้าหมายที่ตั้งไว้เพียงใด.